

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**
інститут економіки та менеджменту

Затверджено
Валерій СОРОКА
2023-02-23 10:40:18.981

06-01-073S

СИЛАБУС		SYLLABUS	
Виробнича і переддипломна практика		Industrial and pre-diploma practice	
Шифр за ОП	ПП-5	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: Master's (Second)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of Knowledge Management and administration	
Спеціальність Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	076	Field of Study Business, Trade and Exchange Activities	
Освітня програма: Економіка підприємства		Degree Programme: Enterprise Economics	

РІВНЕ – 2023

Силабус «Виробнича і переддипломна практика» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Рівне. НУВГП. 2023. 10 стор.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/18626>

Розробники силабусу:

Ковшун Н.Е., д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Костриченко В. М., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Силабус схвалений на засіданні кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Протокол № 8 від "17" лютого 2023 року

Завідувач кафедри:
e-підпис Кушнір Н. Б., к.е.н., професор

Керівник (гарант) ОП:
e-підпис Кузнєцова Т. В., к.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 5 від "21" лютого 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:
e-підпис Ковшун Н. Е., д.е.н., професор

Публікується вперше

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА 'Виробнича і переддипломна практика'	
Виробнича і переддипломна практика є одним із обов'язкових компонентів програми підготовки висококваліфікованих спеціалістів до майбутньої діяльності за фахом. Даний курс практичної підготовки забезпечує закріплення теоретичних знань, отриманих під час навчання, та набуття, вдосконалення і розширення компетенцій в роботі за обраною спеціальністю. Така підготовка надає здобувачу вищої освіти первинний досвід професійної діяльності, сприяє формуванню професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень та розв'язування задач, пов'язаних із управлінням сучасними підприємствами в реальних соціально-економічних умовах їх функціонування.	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Економіка підприємства
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Рік навчання, семестр	2-й рік 3-й семестр
Кількість кредитів	9
Лекції:	-
Лабораторні заняття:	-
Самостійна робота:	270 годин
Курсова робота:	-
Форма навчання	денна, заочна
Форма	залік

підсумкового контролю

Мова викладання українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ

Викладач

Ковшун Наталія Едуардівна,
д.е.н., професор,
професор кафедри економіки підприємства та міжнародного бізнесу Національного університету водного господарства та природокористування

Вікіситет <https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/>

ORCID 0000-0003-0573-2932

Як комунікувати n.e.kovshun@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення на сторінці навчального компоненту в системі MOODLE
<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4944>

Викладач

Костриченко Валентина Михайлівна,
к.е.н., доцент,
доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу Національного університету водного господарства та природокористування

Вікіситет <https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/>

ORCID [0000-0003-4210 6105](https://orcid.org/0000-0003-4210-6105)

Як комунікувати v.m.kostrychenko@nuwm.edu.ua

Актуальні оголошення на сторінці навчального компоненту в системі MOODLE
<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4944>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИРОБНИЧУ І ПЕРЕДДИПЛОМНУ ПРАКТИКУ

Мета та завдання

Метою практики є закріплення спеціалізованих концептуальних знань, набутих у процесі вивчення дисциплін фахового спрямування, в умовах, максимально наближених до професійної діяльності; розвиток дослідницьких вмінь і навичок для прийняття самостійних рішень в реальних бізнес-ситуаціях.

Завдання практики:

- закріплення, систематизація і розширення знань в межах програми практики;
- опанування методикою збору та аналізу економічної інформації;
- розвиток навичок науково-дослідної роботи;
- виконання індивідуального завдання.

Посилання на розміщення на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4944>
<https://ep3.nuwm.edu.ua/18626/>

Передумови вивчення (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)

Виробнича і переддипломна практика відбувається у 2 семестрі і є основою виконання кваліфікаційної роботи магістра.

Компетентності

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 2. Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.

СК 6. Здатність проводити дослідження з використанням теоретичних та прикладних досягнень в сфері підприємництва, торгівлі, біржової діяльності та інших галузях національної економіки, зокрема у водогосподарському комплексі.

СК 7. Вміння планувати і проводити наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.

СК 12. Здатність і готовність розробляти системи заходів для забезпечення належного рівня комерційної, маркетингової, економічної та технологічної діяльності господарюючих суб'єктів та контролюючих органів.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР02. Визначати, аналізувати проблеми підприємницьких структур та інших галузей національної економіки, зокрема у водогосподарському комплексі, та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПР05. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією, виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПР06. Вміти розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність.

ПР08. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень.

ПР10. Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов невизначеності та ризиків.

PR15. Уміння застосовувати основи методології проведення наукових досліджень; володіння навичками дослідження та виявлення тенденцій розвитку економічних систем на усіх рівнях.

Структура та зміст виробничої і переддипломної практики

Програма виробничої і переддипломної практики формується з двох частин: загальна частина та індивідуальне завдання.

Загальна частина передбачає збір та опрацювання інформації щодо діяльності підприємства-бази практики за 10 розділами (таблиця).

Таблиця. Тематичний зміст програми виробничої і переддипломної практики

№ з/п	Зміст програми практики	Кількість годин
Загальна частина		
1.	Галузь діяльності підприємства, ринок, місія підприємства, економічні умови діяльності	5
2.	Організаційні засади діяльності підприємства	
2.1.	Основні положення установчих документів суб'єкта господарювання	5
2.2.	Організаційна структура підприємства	5
2.3.	Структура та функції економічної служби	5
3.	Маркетингова діяльність підприємства	
3.1.	Конкурентоспроможність продукції (робіт, послуг) та підприємства	10
3.2.	Збутова та цінова політика	10
3.3.	Рекламна діяльність	10
4.	Виробнича програма та її матеріально-технічне забезпечення	10
5.	Ресурсне забезпечення підприємства	
5.1.	Виробничі фонди та нематеріальні активи	10
5.2.	Оборотні активи	10
5.3.	Персонал і організація праці	10
5.4.	Фінансові ресурси	10
6.	Виробничий процес	
6.1.	Організація виробничого процесу	10
6.2.	Організація обслуговуючих і допоміжних виробництв	10
6.3.	Інновації	10
7.	Доходи і витрати	
7.1.	Валові доходи	10
7.2.	Витрати прями, накладні, валові	10
7.3.	Прибуток і рентабельність	10
7.4.	Грошові потоки	10
8.	Фінансово-економічна та інвестиційна діяльність	
8.1.	Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства	10
8.2.	Інвестиційна діяльність підприємства	10
9.	Соціальне підприємництво	10
10.	Плани і перспективи розвитку підприємства	10
Індивідуальне завдання		60
Всього		270

Індивідуальне завдання формується залежно від специфіки діяльності підприємства-бази практики та теми кваліфікаційної роботи.

Зміст індивідуального завдання та порядок його виконання узгоджується з науковим керівником кваліфікаційної роботи.

Форми та методи навчання

Під час проходження виробничої і переддипломної практики оволодіння освітньою програмою відбувається на виробництві шляхом індивідуального практичного навчання, участі у виконанні трудових обов'язків і завдань під керівництвом фахівців-практиків, залучених до освітнього процесу.

Передбачається використання активних методів навчання: прєктного, моделювання професійних ситуацій, рольових та ділових ігор, проведення «круглих столів» тощо, які орієнтовані на отримання якісних знань, професійних умінь, творче рішення конкретних проблем та саморозвиток здобувача вищої освіти.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Під час проходження виробничої і переддипломної практики використовуються інструменти, обладнання та програмне забезпечення підприємства - бази практики

Порядок оцінювання програмних результатів навчання

Для досягнення мети та завдань практики здобувачам вищої освіти необхідно виконати програму практики, сформувавши звіт на перевірку та захистити звіт, виконати індивідуальне завдання.

Загальна кількість балів за проходження виробничої і переддипломної практики оцінюється в 100 балів, що регламентується «Положенням про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>; «Тимчасовим положенням про організацію проведення практик для здобувачів вищої освіти НУВГП» <https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdi/nmv>

Підсумковий контроль проходження практики проводиться за складовими:

- вчасне формування та подання звіту з практики – 60 балів;
- виконання індивідуального завдання – 20 балів;
- захист звіту – 20 балів.

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Балджи М.Д., Карпов В.А., Ковальов А.І., Костусєв О.О., Котова І.М., Сментина Н.В. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2013. 670 с.
2. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: Підручник. К.: Київський національний торговельно-економічний університет, 2005. 824 с.
3. Тюріна Н.М., Кравацка Н.С., Грабовська І.В. Антикризове управління: навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2012. 448 с.

Допоміжна література

1. Закон України «Про підприємництво». Нове законодавство України. Випуск 2. К., 1992.
2. Кодекс України з процедур банкрутства. Відомості Верховної Ради, 2019, №19, ст.74.(Редакція від 01.01.2023).
3. Аналіз господарської діяльності [Електронний ресурс] : підручник / І. М. Парасій-Вергуненко ; за ред. Л. М. Кіндрацької. К. : КНЕУ, 2016. 629, [3] с.

4. Андрійчук В., Бауер Л. Менеджмент. Прийняття рішень і ризик: навч. посіб. Київ, 1998. 314 с.
5. Атюшкіна В. В., Бурко Я. В., Галгаш Р. А. Економічна діагностика : навч. посіб. Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. Київ : Аграр Медиа Груп, 2018. 233 с.
6. Економічне управління підприємством : навч. посіб. / А. М. Колосов, О. В. Коваленко, С. К. Кучеренко, В. Г. Бикова ; за заг. ред. А. М. Колосова. Старобільськ: Вид-во держ. закл. «Луган. Нац. Ун-т імені Тараса Шевченка», 2015. 352 с.
7. Борзенко В.І. Антикризове управління: навчальний посібник. Х. :Видавництво Іванченка І. С., 2016. 232 с.
8. Ковшун Н. Е., Левун О. І. Аналіз та реалізація проектів : навч. посіб. [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2022. 350 с.
9. Ковшун Н.Е., Костриченко В.М., Солодкий В.О., Дідик О.Р. Практичні аспекти обґрунтування рішень щодо використання антикризових інструментів на підприємстві. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Сер. Економічні науки. 2022. Вип. 4(100). С. 24-34.
10. Ковшун Н.Е., Кушнір Н.Б., Царрук Д.С. Вартісно-орієнтовані показники як інструменти фінансового моніторингу сучасних підприємств Теорія та практика управління суб'єктами підприємництва : колект. моногр. / за заг. ред. Т. В. Гринько. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. – С. 286-296.
11. Костриченко В.М. Антикризкові технології управління економічною стійкістю підприємства. Теорія, методологія і практика господарсько-фінансової діяльності підприємств: колективна монографія. Полтава: ПП «Астрая», 2019. 254 с.
12. Костриченко В.М. Антикризова стійкість підприємства: оцінювання на засадах збалансованої системи показників. Економіка і управління підприємствами: теорія, методика, практика : колективна монографія. Полтава: ПП «Астрая», 2020. 240 с.
13. Kostrychenko V.M. Implementation of technologies for crisis management of enterprises. Resource-saving technologies of raw-material base development in mineral mining and processing. Multi-authored monograph. Petrosani, Romania: UNIVERSITAS Publishing, 2020. 514 p.
14. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 456 с.
15. Кузнецова Т.В., Красовська Ю.В., Подлевська О.М. Управління потенціалом підприємства: Навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2017. 196 с.
16. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства. URL: http://www.me.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=75462&cat_id=38738
17. Микитюк П. П, Крисько Ж. Л., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Скочиляс С. М. Інноваційний розвиток підприємства. Навчальний посібник. Тернопіль: ПП «Принтер Інформ», 2015. 224 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Законодавство України. URL: <http://www.rada.kiev.ua/>
2. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

3. Державний комітет статистики України.
URL:<http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського.
URL:<http://www.nbu.gov.ua/>
5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка, 6). URL: <http://www.lib.rv.ua/>

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачами вищої освіти під час проходження практики виконуються індивідуальні завдання, які носять дослідницький характер і пов'язані не лише з написанням кваліфікаційної роботи, а й науково-дослідною роботою кафедри з держбюджетної та господарської тематики, підготовкою наукових статей, доповідей на наукові конференції, тощо.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, аналітичні та комунікативні навички, комплексне вирішення поставлених завдань, критичне мислення, формування власної думки при прийнятті рішень, навички усного спілкування, навички роботи за комп'ютером.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>.

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням: <https://nuwm.edu.ua/files/1299/--/2012/-----.pdf>.

Зокрема, здобувачі вищої освіти можуть самостійно проходити онлайн-курси на таких навчальних платформах, як Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших, для наступного перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з програмними результатами даного освітнього компонента, які зазначені вище, та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП, який встановлює загальні моральні принципи та правила етичної поведінки осіб, які навчаються в університеті, та якими вони мають керуватися у своїй діяльності: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/1/>

[Кодекс%20честі%20студентів%20зах.pdf](#).

Документи з Академічної доброчесності викладені на сайті університету <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>.

Вимоги до відвідування

Здобувачеві вищої освіти не дозволяється пропускати практику без

поважних причин.

Відповідальні за практику:

Ковшун Н.Е., д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу.

Костриченко В.М., к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки підприємства і міжнародного бізнесу

Автор
Директор ННІЕМ

Наталія КОВШУН

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №184 від 2023-02-23 10:40:18.981
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): СОРОКА ВАЛЕРІЙ СТЕПАНОВИЧ
Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA1040000003947CE001A498F03
Дійсний з 05.08.2022 15:21 до 05.08.2023 23:59